

REGULERINGSKOMMISSIE VOOR ENERGIE IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

BESLISSING (BRUGEL-BESLISSING-20260306-383)

betreffende de ontwikkeling van een *Near Real Time (NRT)*- platform dat door Sibelga wordt beheerd

Vastgesteld op grond van artikel 30 bis, § 2, 1°, van de
ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van
de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
en artikel

6.17 van het technisch reglement voor het beheer van het
elektriciteitsdistributienet in het GBR, in werking getreden op
1 april 2024

06/03/2026

Inhoudsopgave

1	Wettelijke basis	3
2	Inleiding	4
3	Naleving van het wettelijk	5
4	Analyse en ontwikkeling	7
5	Conclusie	8
6	Rechtsmiddelen	8

1 Wettelijke basis

De ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (hierna „*elektriciteitsordonnantie*” genoemd) bepaalt in artikel 30bis, § 2, ingevoegd bij artikel 56 van de ordonnantie van 14 december 2006, dat:

„... BRUGEL heeft enerzijds een adviserende taak ten aanzien van de overheidsinstanties met betrekking tot de organisatie en de werking van de regionale energiemarkt, en anderzijds een algemene taak van toezicht en controle op de toepassing van de desbetreffende ordonnanties en besluiten.

BRUGEL is belast met de volgende taken:

...

2° gemotiveerde adviezen, studies en beslissingen uit te brengen en voorstellen in te dienen in de gevallen waarin deze ordonnantie en de bovengenoemde ordonnantie van 1 april 2004 of de uitvoeringsbesluiten daarvan voorzien;

... ».

Deze beslissing wordt genomen naar aanleiding van de visienota voor een NRT-platform die door Sibelga is ingediend overeenkomstig artikel 6.17 van het technisch reglement van Sibelga inzake elektriciteit (hierna „*technisch reglement elektriciteit*” genoemd), waarin het volgende is vastgelegd:

„§1. Na verzending van een visienota aan BRUGEL kan de distributienetbeheerder een platform ter beschikking stellen waarmee gegevens kunnen worden gedeeld met een granulariteit die kleiner is dan de in art. 1.4 gedefinieerde elementaire periode.

Deze visienota beschrijft ten minste:

- De dimensionering,*
- De functionaliteiten,*
- De gedetailleerdheid van de gegevens,*
- De frequentie waarmee de gegevens beschikbaar worden gesteld,*
- De reikwijdte,*
- Het beheer,*
- De garanties voor veilig gegevensbeheer, en*
- De financiering.*

§2. De in §1 bedoelde visienota wordt opgesteld door de distributienetbeheerder in overleg met de marktpartijen en ter openbare raadpleging voorgelegd volgens de in art. 1.37 §4 opgenomen modaliteiten. De distributienetbeheerder legt de visienota uiterlijk op 1 januari 2026 ter goedkeuring voor aan BRUGEL.

2 Inleiding

Artikel 6.17 van het technisch reglement voor elektriciteit bepaalt dat de distributienetbeheerder (hierna DNB) na toezending van een visienota aan BRUGEL en na afloop van een openbare raadpleging een platform ter beschikking kan stellen voor het delen van meterdata met een frequentie van minder dan een kwartier (*Near Real Time* - NRT).

In dit kader heeft Sibelga een visienota opgesteld om de technische, economische en organisatorische haalbaarheid te analyseren van een NRT-platform dat wordt beheerd door een gereguleerde speler.

Het beoogde NRT-platform zou tot doel hebben gehad om, binnen een gereguleerd, neutraal en beveiligd kader, het verzamelen en ter beschikking stellen van elektriciteitsmetinggegevens met een frequentie van minder dan een kwartier mogelijk te maken, louter voor informatieve doeleinden, teneinde de ontwikkeling van energiediensten (optimalisatie, energiedeling, flexibiliteit) door marktpartijen te vergemakkelijken, waarbij de rol van de DNB zich zou beperken tot die van infrastructuurbeheerder en facilitator van de toegang tot gegevens, zonder tussenkomst in de levering van commerciële diensten.

Deze nota past in een bredere context van transformatie van de energiemarkt, die wordt gekenmerkt door digitalisering, de ontwikkeling van slimme meters, de opkomst van nieuwe energiediensten op basis van datagebruik en de rol van de distributienetbeheerder als marktfacilitator.

Ter onderbouwing van deze analyse heeft Sibelga tussen oktober 2024 en juni 2025 een *Proof of Concept* (POC) uitgevoerd, die voornamelijk gericht was op het gebruiksscenario van energiedeling, in samenwerking met een technologische dienstverlener en verschillende praktijkpartijen. De visienota en het standpunt van Sibelga zijn vervolgens ter openbare raadpleging voorgelegd, overeenkomstig de vereisten van de technische verordening. Er werd slechts één reactie ontvangen, afkomstig van de FEBEG, die zich in grote lijnen aansluit bij de conclusies van Sibelga dat er in dit stadium geen duidelijk aangetoonde behoefte is aan een gereguleerd NRT-platform.

Na afloop van dit proces concludeerde Sibelga dat de implementatie van een NRT-platform op dit moment niet gerechtvaardigd was en heeft zij dit standpunt ter goedkeuring voorgelegd aan BRUGEL.

3 Naleving van het wettelijk kader

BRUGEL stelt vast dat Sibelga, los van de invoering van een NRT-platform, reeds voldoet aan de verplichtingen die zijn vastgelegd in het geldende wettelijke en regelgevende kader, zowel op Europees als op regionaal niveau.

Op regionaal niveau:

- Artikel 7, § 1, 7°bis van de ordonnantie elektriciteit bepaalt dat Sibelga moet zorgen voor: *“de mededeling aan de eindklanten van de gegevens afkomstig van de meters, met inbegrip van slimme meters, die op hen betrekking hebben. De eindklanten kunnen, door middel van een uitdrukkelijke toestemming, elke dienstverlener en elk elektriciteitsbedrijf toegang verlenen tot deze gegevens. De beheerder van het distributienet is verplicht deze gegevens door te geven aan de dienstverleners en elektriciteitsbedrijven die door de eindklant zijn aangewezen. Aan de eindklanten worden geen extra kosten aangerekend voor de toegang tot hun gegevens, noch voor hun verzoek om hun gegevens ter beschikking te stellen”*.
- Artikel 24bis, 13° bepaalt op zijn beurt dat de distributienetbeheerder *„voor elke residentiële klant, elke gezamenlijk optredende actieve klant en elke deelnemer aan een energiegemeenschap een via internet toegankelijk instrument ter beschikking moet stellen waarmee zij hun meetgegevens kunnen raadplegen waarover de distributienetbeheerder beschikt“*;
- Artikel 26novies, 1° bepaalt op zijn beurt dat: *“De slimme meter verstrekt de gebruiker van het distributienetwerk ter plaatse actuele informatie over de elektriciteit die hij afneemt of teruglevert. Deze actuele informatie moet gemakkelijk kunnen worden geëxporteerd naar een op de markt verkrijgbare computerapplicatie, ook wanneer de gebruiker van het distributienetwerk de communicatiefunctie van zijn slimme meter niet heeft geactiveerd”*.
- Ten slotte bepaalt artikel 7, lid 1, derde alinea, dat de DNB *„de in lid 2, 7° bis en 7° ter bedoelde gegevens op een veilige, niet-discriminerende, transparante, gebruiksvriendelijke en gelijktijdige wijze verstrekt. In dit kader kan de distributienetbeheerder deze gegevens verstrekken via een instrument en een platform die toegankelijk zijn voor de in lid 2, 7° bis en 7° ter bedoelde partijen. Na overleg met de betrokken actoren stelt de distributienetbeheerder de wijze van presentatie van de gegevens en een procedure voor toegang tot de gegevens voor aan de in lid 2, 7° bis en 7° ter bedoelde partijen. **Brugel stemt in met dit voorstel** en ziet erop toe dat de kosten die de distributienetbeheerder eventueel aan de in lid 2, 7° ter bedoelde partijen in rekening brengt, redelijk en naar behoren gemotiveerd zijn.*

Op Europees niveau bepaalt artikel 20, onder a), van Richtlijn 2019/944 dat *„slimme meetsystemen tot taak hebben het werkelijke elektriciteitsverbruik nauwkeurig te meten en in staat zijn om eindgebruikers informatie te verstrekken over het precieze tijdstip waarop de energie is verbruikt. Eindgebruikers moeten gemakkelijk toegang hebben tot gevalideerde gegevens over het verbruiksverleden en deze op verzoek en zonder extra kosten op een veilige manier kunnen bekijken. Eindgebruikers moeten ook gemakkelijk toegang hebben tot niet-gevalideerde gegevens over het verbruik in bijna realtime en op een beveiligde manier, zonder extra kosten, via een gestandaardiseerde interface of via toegang op afstand, teneinde geautomatiseerde programma's voor energie-efficiëntieverbetering, actieve vraagrespons en andere diensten te bevorderen.”*

In Brussel geldt inderdaad het volgende:

- heeft elke Brusselse eindklant die is uitgerust met een slimme meter toegang tot zijn verbruiksgegevens voor informatieve doeleinden via de MySibelga-app;

- De gegevens van de slimme meters worden dagelijks door de distributienetbeheerder verzameld;
- Poort P1 van de slimme meter, waarmee de gebruiker van het distributienetwerk lokaal toegang heeft tot zijn actuele verbruiksgegevens, is in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest standaard geopend;

De eindklant heeft daardoor de mogelijkheid om zijn gegevens met een frequentie van minder dan een kwartier te exporteren naar op de markt beschikbare applicaties of oplossingen, zonder dat er een extra tussenkomst van de netbeheerder nodig is.

BRUGEL is dan ook van mening dat aan de vereisten die met name voortvloeien uit Richtlijn (EU) 2019/944 en de omzetting daarvan in de ordonnantie elektriciteit **reeds is voldaan**, en dat het huidige ontbreken van een gereguleerd NRT-platform geen inbreuk op de regelgeving inhoudt.

4 Analyse en ontwikkeling

4.1. Resultaten van de Proof of Concept (POC)

De door Sibelga uitgevoerde POC heeft verschillende structurele belemmeringen aan het licht gebracht voor de operationele implementatie van een NRT-platform:

- **Technische hindernissen:** voornamelijk gerelateerd aan connectiviteitsproblemen met *de dongles* (wifi en LTE-M), het gebrek aan standaardisatie van de apparatuur en de complexiteit van de implementatie ervan in de stedelijke omgeving van Brussel;
- **Operationele obstakels:** **deze** houden verband met het logistieke beheer van *de dongles* en de ondersteuning van gebruikers, wat vaardigheden en taken vereist die buiten de kernactiviteiten van de DNB vallen;
- **Economische obstakels:** gekenmerkt door een beperkte bereidheid van gebruikers en energie-deelplatforms om zich te abonneren op betaalde diensten op basis van NRT-gegevens ;
- **Marktbelemmeringen:** geen enkele Energy Service Provider is er tijdens de POC in geslaagd om daadwerkelijk een dienst in het aanbod van het platform op te nemen.

4.2. Marktrijpheid en marktinteresse

BRUGEL deelt de analyse van Sibelga dat de Brusselse markt op dit moment onvoldoende volwassen is om de uitrol van een gereguleerd NRT-platform te rechtvaardigen. De belangstelling van de markt lijkt op korte termijn beperkt en is op langere termijn afhankelijk van de evolutie van de behoeften van de actoren en het ontstaan van een kritische massa aan gebruikers.

Bovendien pleit de relatief bescheiden omvang van de Brusselse markt voor een interregionale benadering, die echter nog niet ver genoeg gevorderd is en evenmin wordt ondersteund door een convergerende belangstelling in de andere regio's.

4.3. Evenredigheid en de rol van de distributienetbeheerder

BRUGEL wijst erop dat de rol van de DNB zich niet beperkt tot het louter ter beschikking stellen van de gegevens die nodig zijn voor de marktprocessen, maar dat deze ook een taak omvat om de opkomst van nieuwe instrumenten voor de markt te faciliteren, met name in het kader van de energietransitie.

In dit verband neemt BRUGEL nota van de visie van Sibelga, volgens welke een NRT-platform dat door een gereguleerde speler wordt beheerd, in principe zou kunnen bijdragen tot een vlotter, neutraler en interoperabeler ecosysteem van diensten, waardoor eindklanten kunnen profiteren van verschillende diensten op basis van NRT-gegevens, aangeboden door verschillende marktspelers.

Gezien de feitelijke gegevens uit de visienota, het POC en de openbare raadpleging is BRUGEL echter van mening dat de implementatie van een door Sibelga beheerd NRT-platform in de huidige context **onevenredig** zou lijken, gezien:

- de nog beperkte maturiteit van de diensten en de actoren die er mogelijk gebruik van zouden maken,
- het ontbreken van een duidelijk vastgestelde vraag op korte termijn,
- De aanzienlijke kosten en operationele beperkingen die een dergelijk systeem met zich mee zou brengen,

BRUGEL is dan ook van mening dat, hoewel de strategische visie van Sibelga op de potentiële rol van een gereguleerd NRT-platform in principe relevant is, deze in dit stadium geen daadwerkelijke implementatie rechtvaardigt in het licht van het evenredigheidsbeginsel.

5 Conclusie

Gezien alle voorgaande elementen is BRUGEL van mening dat:

- De invoering van een door Sibelga geëxploiteerd NRT-platform is in dit stadium niet gerechtvaardigd;
- Dit standpunt is gebaseerd op technische en economische overwegingen en op de mate van marktrijpheid, die met name door de resultaten van de POC worden onderbouwd;
- Sibelga voldoet reeds aan het toepasselijke wettelijke en regelgevende kader;
- De beslissing om het NRT-platform niet te ontwikkelen is evenredig en in overeenstemming met de rol van de DNB.

BRUGEL stemt dan ook in met het standpunt van Sibelga om in dit stadium niet over te gaan tot de implementatie van een NRT-platform.

BRUGEL benadrukt echter het belang van een periodieke herbeoordeling van de situatie, met name in het licht van de veranderende behoeften en de maturiteit van de markt, technologische ontwikkelingen en de mogelijke totstandkoming van een geharmoniseerd interregionaal kader.

6 Beroep

Tegen deze beslissing kan binnen twee maanden na de bekendmaking beroep worden ingesteld bij het Gerecht voor de Markten te Brussel, overeenkomstig artikel 30undecies van de ordonnantie voor elektriciteit. Krachtens artikel 30-decies van de ordonnantie over elektriciteit kan tegen deze beslissing eveneens een verzoek tot herziening worden ingediend bij BRUGEL. Dit verzoek heeft geen schorsende werking.

* *

*